

อภิปราย

DISCUSSION

การศึกษาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย

การอภิปรายเรื่องการศึกษาวิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์นี้ เป็นข้อความจากการตอบปัญหาทางโทรทัศน์ในรายการ ชุมทางวิทยา ของบริษัทเอสโซ่ แสตนด์การ์ด อีลเทิร์น จำกัด ณ สถานีโทรทัศน์กองทัพบก เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2507 เวลา 20.50 - 21.20 น. ผู้ตอบปัญหา คือ ดร. อมร รักษาสัตย์ อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ถาม : วิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์เป็นวิชาที่ว่าด้วยเรื่องอะไร ?

ตอบ : รัฐศาสตร์เป็นวิชาที่ว่าด้วยการเมือง การปกครอง ในความหมายอย่างกว้าง โดยมุ่งกล่าวถึงเรื่องหลักการและนโยบายทางการเมืองเป็นสำคัญ ทั้งนี้ วิชารัฐศาสตร์จึงกล่าวถึงรัฐและรูปของรัฐ เช่น รัฐบาล ศาล สมานิติบัญญัติ และประชาชน หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ ความเกี่ยวข้องระหว่างรัฐกับรัฐ และรัฐกับประชาชน

รัฐประศาสนศาสตร์เป็นวิชาที่ว่าด้วยหลักและวิธีการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายที่วางไว้ โดยมุ่งเสาะหาหลักการและวิธีการที่จะใช้ในการปฏิบัติงานให้รัดกุมและมีประสิทธิภาพดีขึ้น รัฐประศาสนศาสตร์จึงเป็นเรื่องของการกำหนดวัตถุประสงค์ การวางแผนในการดำเนินงาน การแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบ การบังคับบัญชา ตลอดจนการประเมินผล การปรับปรุงงานให้ดีขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งคือเป็น วิชาที่ว่าด้วยศิลปะและศาสตร์การบริหารราชการของประเทศเพื่อมุ่งถึงการประหยัดและประสิทธิภาพเป็นสำคัญ

ถาม : สองวิชานี้เกี่ยวข้องกันหรือไม่เพียงใด ?

ตอบ : เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด คือในวิชารัฐศาสตร์นอกจากจะพูดถึงเรื่องการเมือง การปกครองในความหมายทั่วไปแล้ว ยังต้องกล่าวถึงหลักการและวิธีการปฏิบัติงาน อันจะทำให้บรรลุผลสมความมุ่งหมายตามความต้องการหรือนโยบายของฝ่ายการเมือง

ในขณะที่เดียวกัน วิชารัฐประศาสนศาสตร์ต้องอาศัยหลักการเบื้องต้นทางรัฐศาสตร์เป็นพื้นฐาน ฉะนั้น ในมหาวิทยาลัยบางแห่งจึงถือว่าวิชารัฐประศาสนศาสตร์เป็นวิชาแขนงหนึ่งของวิชารัฐศาสตร์เท่านั้น

ถาม : การศึกษาวิชาทั้งสองนี้ ในประเทศไทยเริ่มตั้งแต่เมื่อไร ?

ตอบ : มีมานานแล้ว แต่ถ้าจะหมายความถึงการจัดตั้งเป็นโรงเรียนและมีการสอนกันจริงจัง ก็เพิ่งจะเริ่มกันในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ถาม : หมายถึงทั้งสองวิชาเลยใช่ไหม ?

ตอบ : ไม่ใช่ เท่าที่ทราบในเมืองไทย เราได้มีการสอนวิชาทำนองรัฐประศาสนศาสตร์ขึ้นก่อน ซึ่งเป็นคนละแนวกับในปัจจุบัน

ถาม : น่าแปลกใจ เพราะเท่าที่ทราบเข้าใจว่ามีการสอนรัฐศาสตร์ก่อน และรัฐประศาสนศาสตร์ เพิ่งตั้งขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ใช่ไหมหรือ ?

ตอบ : ไม่ใช่

ถาม : เรื่องเป็นมาอย่างไร ?

ตอบ : เรื่องก็คือว่า ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราช เรื่องของการเมืองและการกำหนดนโยบายในบ้านเมือง เป็นเรื่องของพระเจ้าอยู่หัว แต่เรื่องของการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือเรื่องการบริหารราชการเป็นเรื่องที่ข้าราชการ ดังนั้นเมื่อเริ่มจัดการศึกษาสมัยใหม่ขึ้น จึงตั้ง ร.ร. พระตำหนักสวนกุหลาบ ร.ร. การปกครอง ของกระทรวงมหาดไทย ร.ร. มหาศาลเกล้าหลวง ร.ร. ข้าราชการพลเรือนของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มาตามลำดับนั้น จึงมุ่งสอนคนให้เข้ามารับราชการ การเรียนในสมัยนั้นก็ต้องเรียนหลักและวิธีการปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะเป็นวิชาทางรัฐประศาสนศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ เพียงแต่ในตอนต้น ๆ นั้น เราเรียกว่าวิชาปกครองบ้าง วิชาข้าราชการพลเรือนบ้าง เมื่อได้มีการสถาปนาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขึ้น เมื่อ พ.ศ. 2459 ก็มีการสอนวิชานี้ในจุฬาลงกรณ์ฯ โดยจัดเป็นคณะหนึ่งเรียกว่า คณะรัฐประศาสน์ แล้วเปลี่ยนมาเป็นคณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2476 แต่แล้วก็โอนไปอยู่ในมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง

ถาม : ทำไมจึงโอนไป ?

ตอบ : ที่ว่าโอนหมายถึงเลิกที่จุฬาฯ คือในตอนเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ทางรัฐบาลได้ตั้งมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองขึ้น แล้วจึงให้โอนคณะนิติศาสตร์

และรัฐศาสตร์ที่จุฬาฯ ไปรวมกับคณะธรรมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์ และการเมือง

ถาม : ที่มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองในสมัยนั้น เรียนวิชาอะไรบ้าง ?

ตอบ : เรียนวิชากฎหมายเป็นส่วนใหญ่ ส่วนวิชารัฐประศาสนศาสตร์ตอนนั้นเลิกสอน แต่มีวิชารัฐศาสตร์เข้ามาแทน คือ ในชั้นปริญญาตรีเรียนวิชารัฐศาสตร์เบื้องต้นควบกับกฎหมาย จบแล้วได้ ๓.๖. และถือกฎหมายเป็นหลัก แต่ในชั้นปริญญาโท มีสาขาวิชารัฐศาสตร์โดยเฉพาะอีกสาขาหนึ่ง

ถาม : ในปัจจุบันนี้ มีการสอนวิชารัฐศาสตร์กันต่างหากแล้วใช่ไหม ?

ตอบ : ใช่ครับ การสอนวิชารัฐศาสตร์ตามที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ เริ่มมีขึ้นเมื่อมีการรื้อฟื้นจัดตั้งคณะรัฐศาสตร์ จุฬาฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๒ และการแยกคณะรัฐศาสตร์ออกจากคณะธรรมศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ จึงเป็นผลให้มีการสอนรัฐศาสตร์ขึ้นในมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งในระยะเวลาไล่เรียงกัน

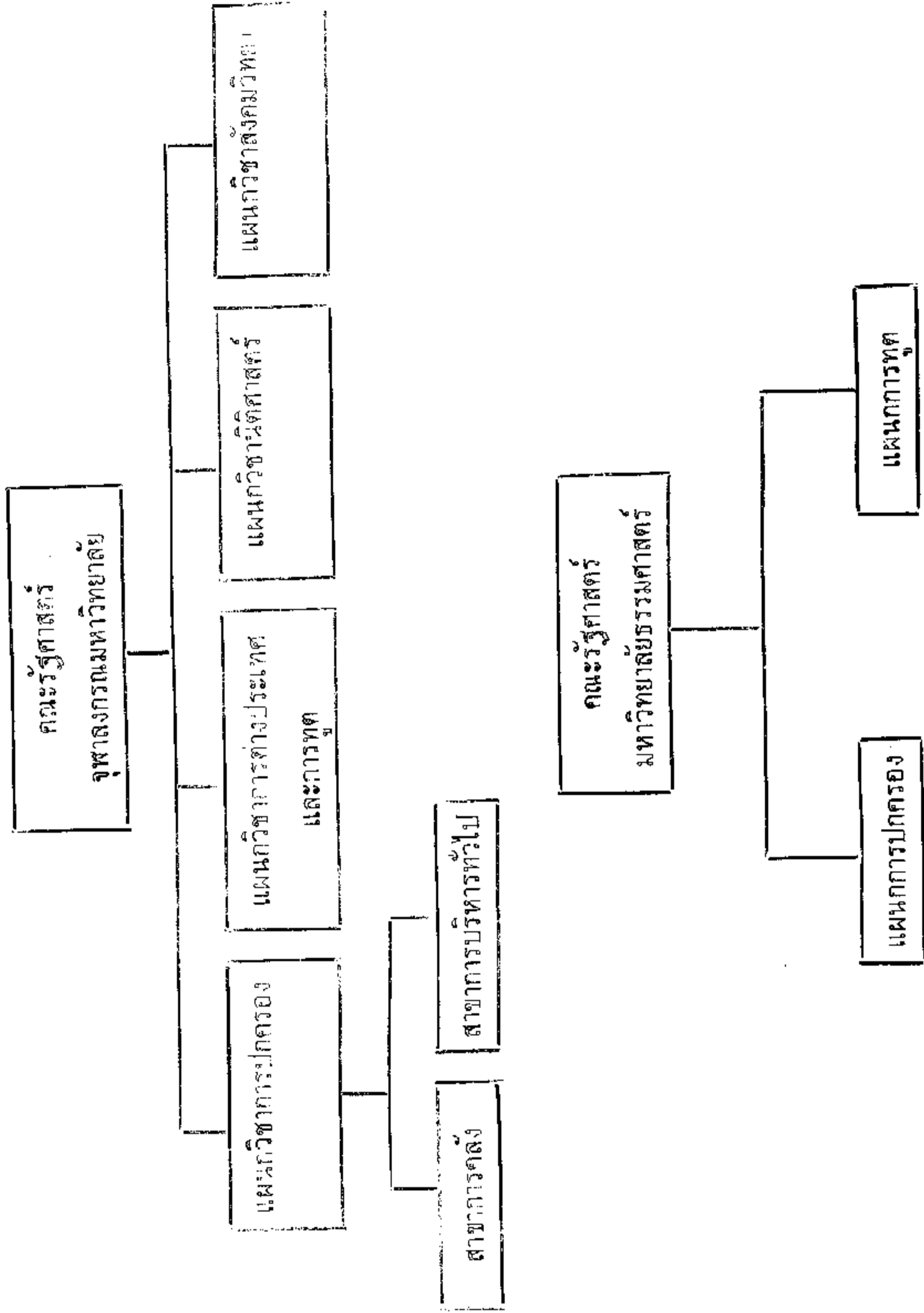
ถาม : หมายความว่า ปัจจุบันนี้มีการสอนวิชารัฐศาสตร์อยู่สองแห่งคือทั้งจุฬาฯ และธรรมศาสตร์ใช่ไหม แล้วทั้งสองแห่งสอนเหมือนกันหรือเปล่า ?

ตอบ : ใช่ครับ มีสอนทั้งสองแห่ง ส่วนวิธีสอนนั้น โดยหลักการใหญ่ ๆ ก็คล้ายกัน แต่ในข้อปลีกย่อยก็มีแตกต่างกันบ้าง เป็นต้นว่า การแบ่งแผนกวิชาในคณะรัฐศาสตร์ที่จุฬาฯ แบ่งเป็นแผนกวิชาปกครองซึ่งมีสาขาการคลังและการบริหารทั่วไป แผนกวิชาการต่างประเทศและการทูต แผนกวิชานิติศาสตร์และแผนกสังคมวิทยา รวมเป็น ๔ แผนกวิชา ส่วนที่ธรรมศาสตร์มีแผนกการปกครองและแผนกการทูตเพียงสองสาขา (โปรดดูตารางที่ ๑ ประกอบ) ในแผนกวิชาการบริหารการปกครองและการทูตที่เปิดสอนทั้งสองแห่งนั้น หลักสูตรส่วนใหญ่เหมือนกัน ผิดกันแต่ที่จุฬาฯ มีวิชาเลือกมาก ส่วนที่ธรรมศาสตร์ ไม่มีวิชาเลือก เช่นในชั้นปีที่ ๔ แผนกการปกครองที่จุฬาฯ มีสอนวิชาบังคับ ๗ วิชา และวิชาเลือก ๑๔ วิชา ซึ่งจะต้องเรียนให้ได้ ๖ หน่วยกิต ซึ่งอาจเป็น ๒ หรือ ๓ วิชา ส่วนที่รัฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ มี ๑๐ วิชา ซึ่งทุกคนต้องเรียนทั้งหมด

ถาม : แล้วปัจจุบันนี้ วิชารัฐศาสตร์เรียนกันเฉพาะชั้นปริญญาตรีอย่างเดียวหรือมีถึงชั้นปริญญาโทและปริญญาเอกด้วย ?

ตอบ : นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่เรียนกันถึงปริญญาตรีแล้วก็ออกไปประกอบอาชีพ ส่วนใน

ตารางที่ 1

ชั้นปริญญาโท มีคนเรียนและสำเร็จไม่มากนัก เช่นที่จุฬาฯ นับแต่ตั้งคณะรัฐศาสตร์ใหม่เมื่อ พ.ศ. 2492 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ มีผู้จบปริญญาตรีรวมทั้งสิ้น 1,157 คน และในจำนวนนี้ที่เรียนต่อปริญญาโทและจบไปเพียง 9 คน ปริญญาเอกยังไม่มีที่ธรรมศาสตร์นับแต่ตั้งคณะรัฐศาสตร์เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันนี้ มีผู้จบปริญญาตรีรวมทั้งสิ้น 4+2 คน ที่จบปริญญาโทมี 72 คน และปริญญาเอก 2 คน

ถาม : หมายความว่าที่ธรรมศาสตร์มีคนเรียนปริญญาโทและปริญญาเอกมากใช้หรือไม่?

ตอบ : ตามตัวเลขที่ปรากฏก็เป็นเช่นนั้น ข้อที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งก็คือว่า ที่คณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ สำหรับชั้นปริญญาโท เปิดรับผู้สำเร็จปริญญาตรีทางรัฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยอื่นๆ ด้วย และปรากฏว่ามีผู้จบปริญญาตรีทางรัฐศาสตร์จากจุฬาฯ ไปเรียนต่อปริญญาโทที่คณะรัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ หลายคน

ถาม : วิชารัฐศาสตร์เป็นวิชาสำหรับผู้ชาย และรับเฉพาะผู้ชายใช่ไหม?

ตอบ : ไม่ใช่ ทั้งชายและหญิงมีโอกาสจะเรียนได้เท่ากันแล้วแต่สมัครใจและสอบเข้ามาได้ เวลาเรียนก็เรียนรวมกันทั้งหญิงชาย

ถาม : เท่าที่สำเร็จไปแล้วมีชายหรือหญิงมากกว่ากัน?

ตอบ : สำหรับปริญญาตรีที่รัฐศาสตร์ จุฬาฯ มีชายจบไปแล้ว 897 คน หญิง 260 คน ก็คือกว่า 1 ใน 4 ส่วนที่รัฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ ชายจบ 424 คน หญิง 18 คน

ถาม : และผู้ที่ไม่ได้ไปเรียนต่อ ไปประกอบอาชีพอะไร?

ตอบ : จากการสำรวจด้วยการสุ่มตัวอย่าง 1 ใน 3 ของผู้จบรัฐศาสตรบัณฑิตจากจุฬาฯ 6 รุ่นแรก ทราบว่าส่วนใหญ่รับราชการในกระทรวงมหาดไทย และที่อื่นๆ ด้วย (โปรดดูตารางที่ 2 ประกอบ)

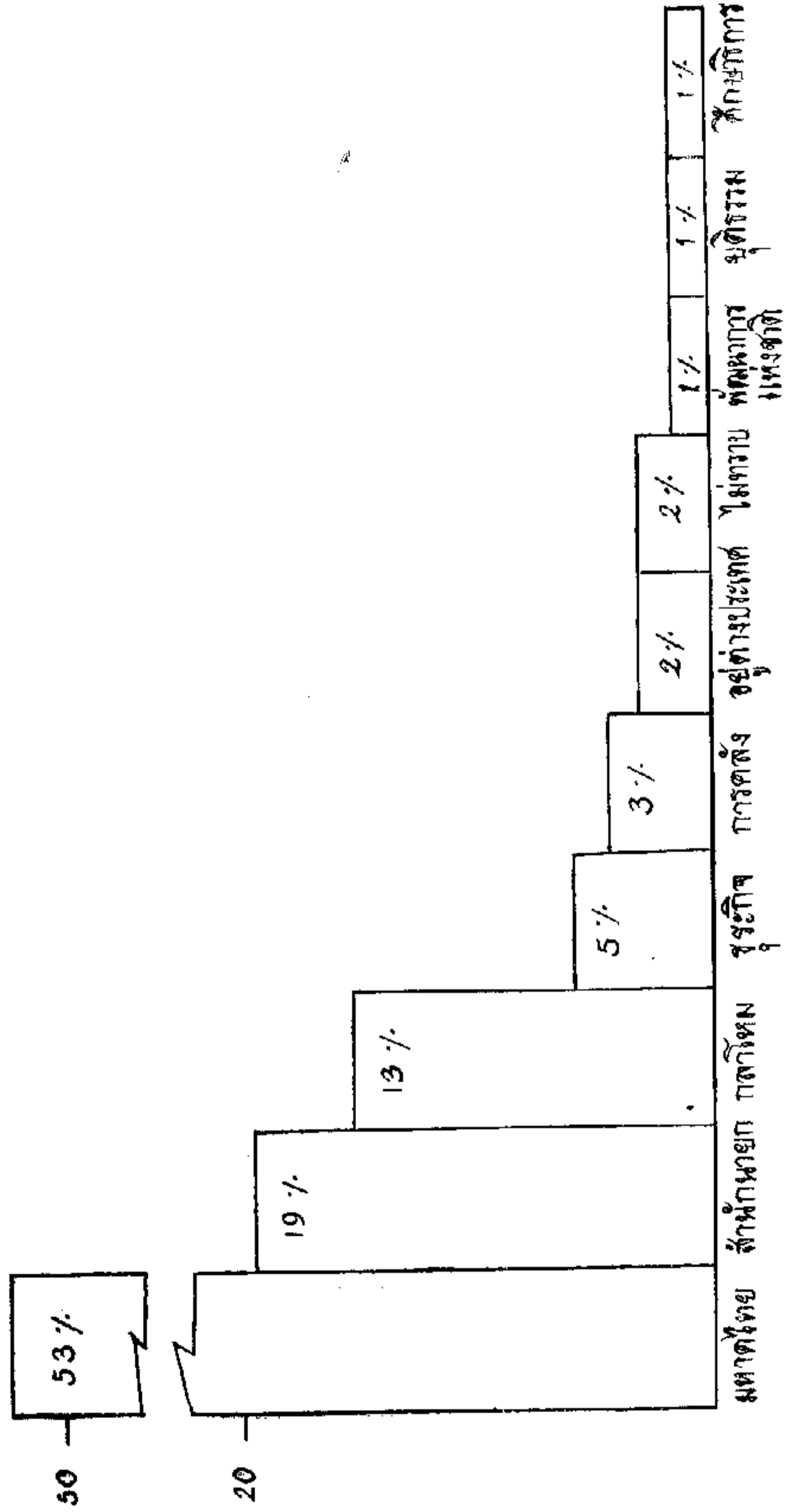
ถาม : ผู้ที่ทำงานในกระทรวงมหาดไทยส่วนมากทำหน้าที่อะไร และอยู่ที่ไหนบ้าง?

ตอบ : ส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง เช่น ปลัดอำเภอ นายอำเภอ และกระจายอยู่ทั่วไป ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้สำเร็จปริญญาตรีทางรัฐศาสตร์นี้จะได้มีโอกาสไปรับใช้ประชาชนในส่วนภูมิภาคกว่าวิชาอื่นๆ ทั้งหมด (โปรดดูแผนที่และตารางที่ 3 ประกอบ)

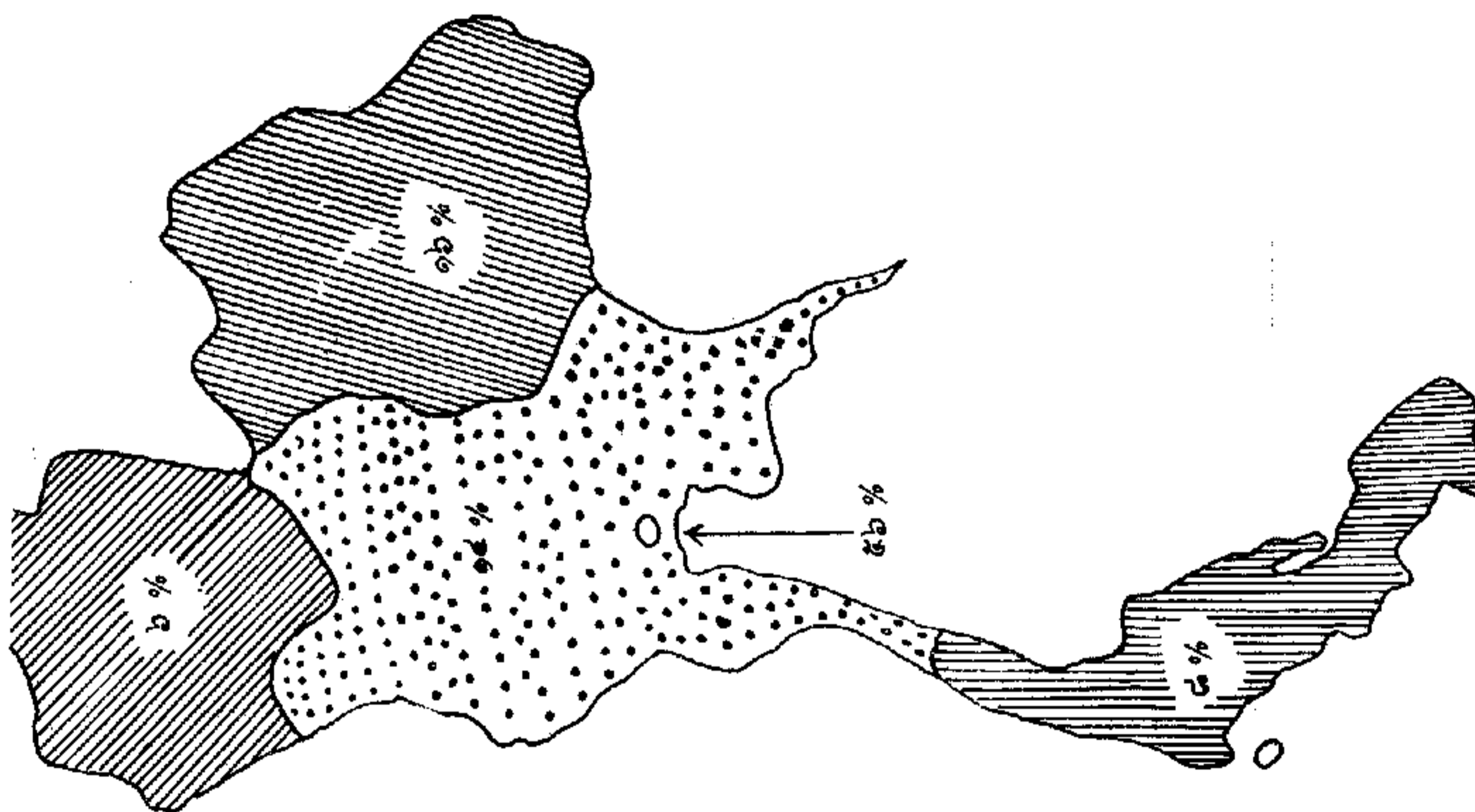
ถาม : นอกจากนี้ที่มีอยู่มากก็คือสำนักนายกฯ ใช่ไหม?

ตอบ : ใช่ เพราะสำนักนายกฯ ก็เป็นหน่วยงานของรัฐบาลที่ใหญ่โตมาก นอกจากจะมีกรมกองต่างๆ แล้ว ยังมีสำนักงาน คณะกรรมการ ตลอดจนสภาการศึกษา สภาวิจัย และสภาเศรษฐกิจและมหาวิทยาลัยต่างๆ ซึ่งต้องการผู้ที่จบรัฐศาสตร์อยู่ไม่น้อย (โปรดดูตารางที่ 4 ประกอบ)

ตารางที่ ๒
 สถานะการทำงานของผู้จบรัฐศาสตรบัณฑิตสุภาพ
 (คิดเป็นร้อยละ)

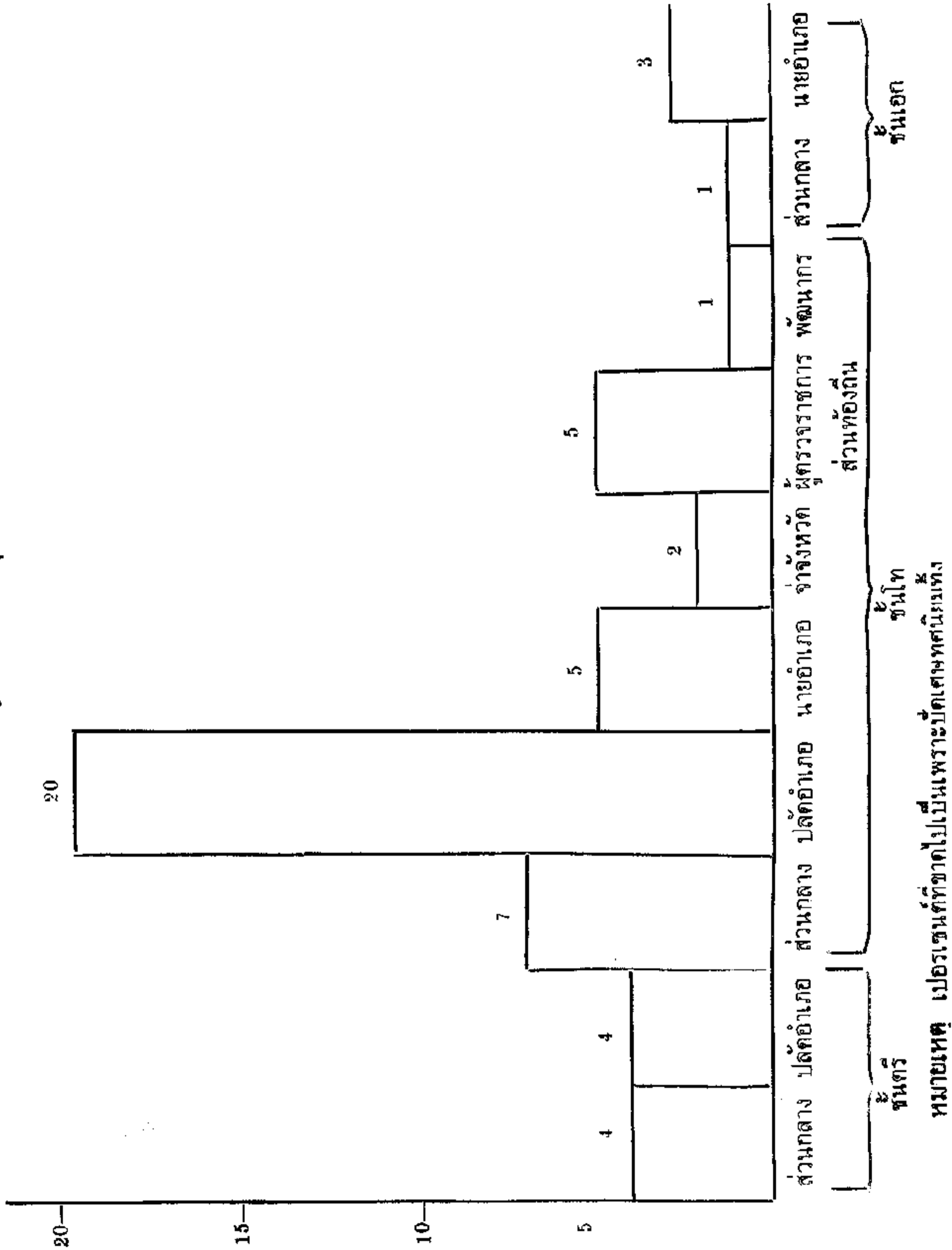

แผนที่
แสดงการกระจายของมูลค่าเงินได้จาก
ทางรัฐศาสตร์ตามภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศ

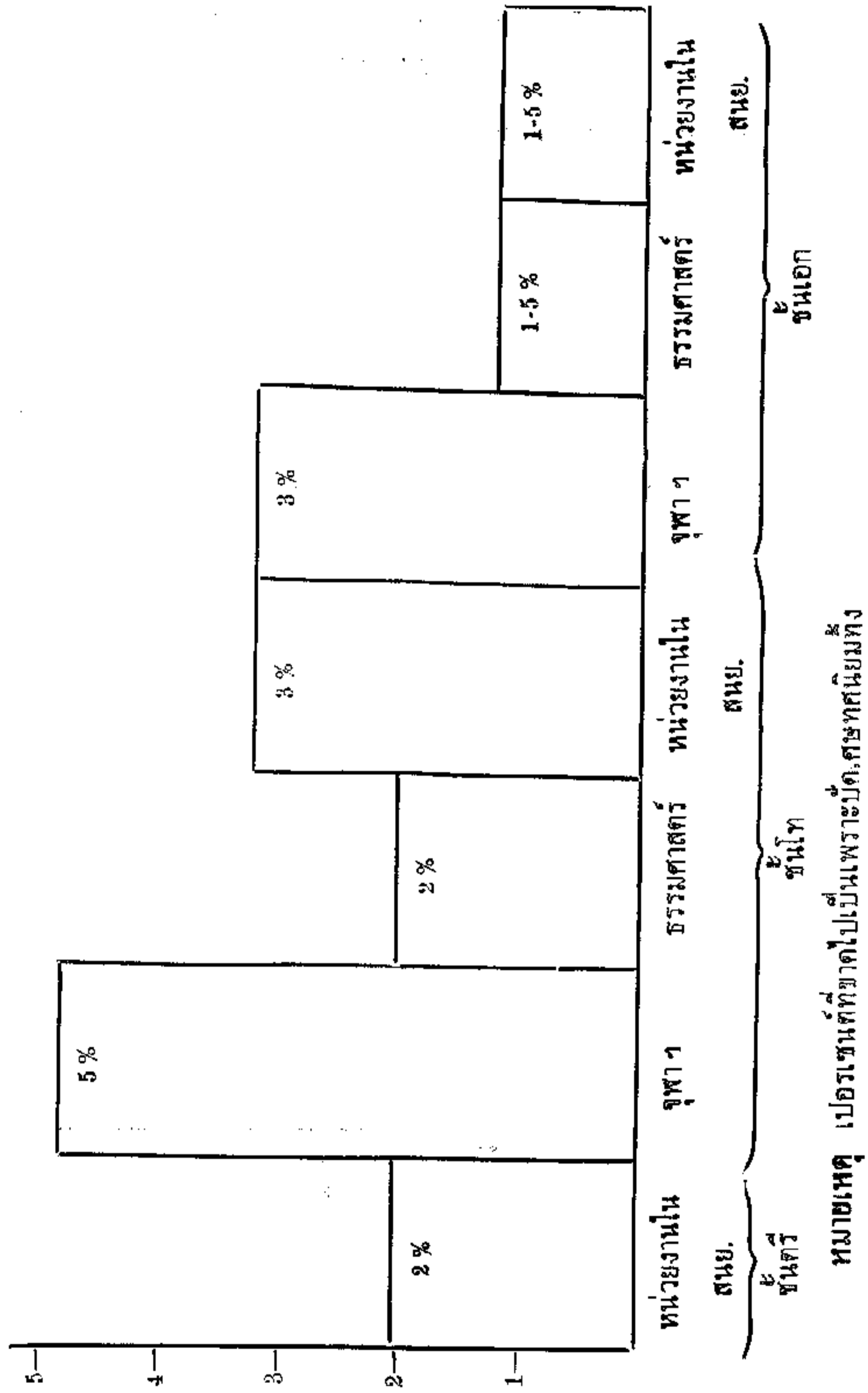
ตารางที่ 3

ตำแหน่งหน้าที่การงานของบุคลากรบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในกระทรวงมหาดไทย

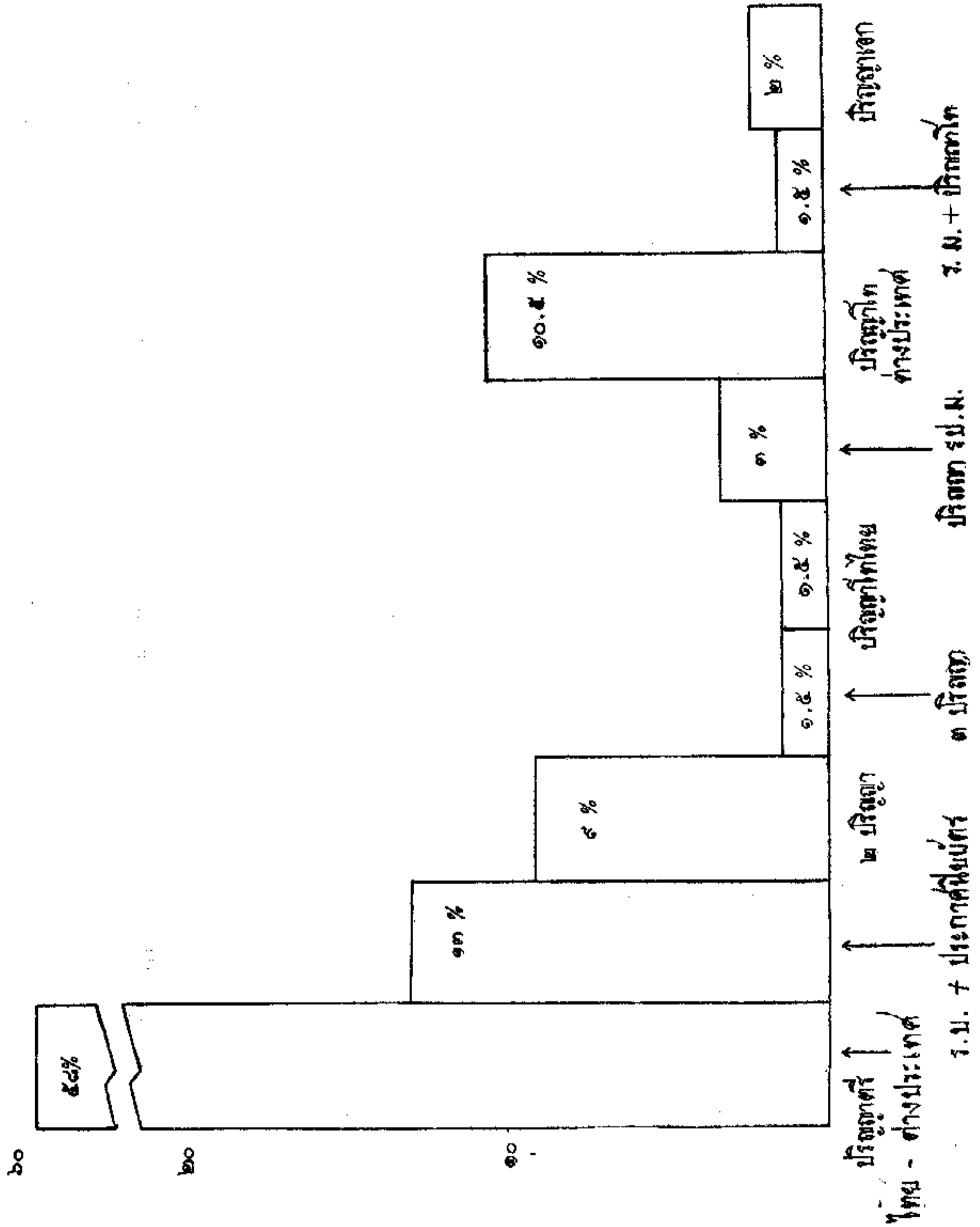
ตารางที่ 4

ผู้สำเร็จรัฐศาสตรบัณฑิตสาขาในสำนักงานรัฐมนตรี

ถาม : เท่าที่เป็นอยู่ ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีทางรัฐศาสตร์แล้ว ไปเรียนต่อทางไหนบ้างครับ?
 ตอบ : จากการสำรวจด้วยการสุ่มตัวอย่าง 1 ใน 3 ของพวกรัฐศาสตร์บัณฑิต (จุฬาฯ) ที่จบมา 6 รุ่นแรก เมื่อเร็วๆ นี้ ทำให้ทราบว่า ผู้จบ ร.บ. แล้วไปทำงานและศึกษาต่อหลายแขนงทั้งในแผนภูมินี้ครับ

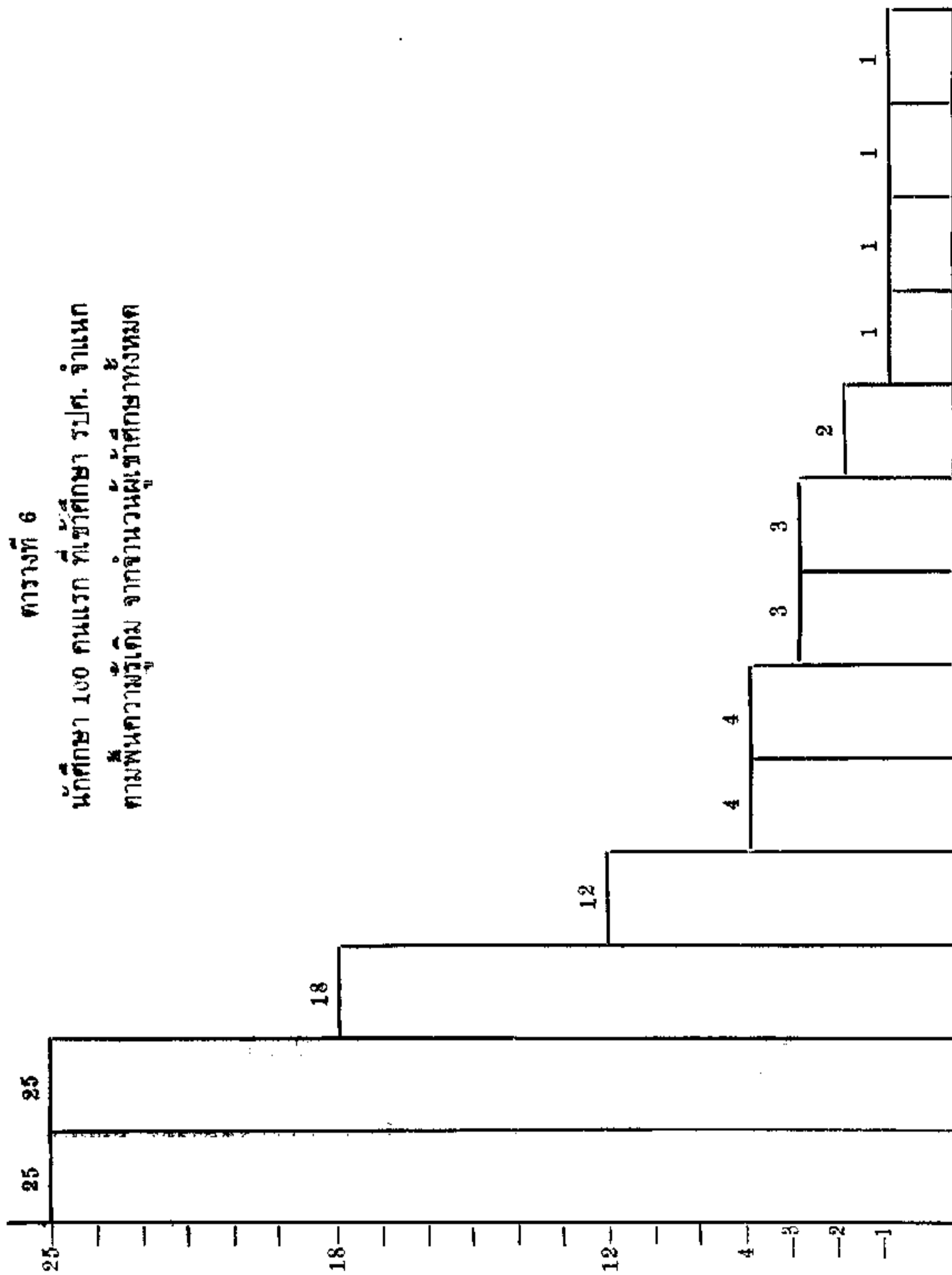
ตารางที่ 5
 การศึกษาต่อของผู้สำเร็จรัฐศาสตรบัณฑิตจุฬาฯ คิดเป็นร้อยละ

- ถาม : ที่พูดกันมานี้ รู้สึกว่าเราจะยังไม่ได้พูดถึงเรื่องรัฐประศาสนศาสตร์เลย
- ตอบ : ใช่ครับ เพราะเรื่องของรัฐศาสตร์ก็มีเรื่องที่จะต้องพูดกันมากที่สุดทีเดียว คุณอยากทราบอะไรบ้างเกี่ยวกับเรื่องรัฐประศาสนศาสตร์
- ถาม : ปัจจุบันนี้ วิชารัฐประศาสนศาสตร์มีเรียนกันที่ไหนบ้าง ?
- ตอบ : มีเรียนที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์แห่งเดียว
- ถาม : ตั้งขึ้นเมื่อไร ?
- ตอบ : เมื่อ พ.ศ. 2498
- ถาม : หมายความว่า ไม่ได้เกี่ยวข้องกับคณะรัฐประศาสน์เดิมที่จุฬาฯ ใช่ไหม ?
- ตอบ : ใช่ครับ ไม่เกี่ยวข้องกัน เพราะที่จุฬาฯ ได้เลิกไปนานแล้ว
- ถาม : หลักสูตรก็ไม่เหมือนกันใช่ไหม ?
- ตอบ : ไม่เหมือนกัน เพราะที่คณะรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตั้งใหม่นี้ เราศึกษาตามแนวใหม่ที่ใช้น้อยในต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐอเมริกา
- ถาม : เราได้รับความช่วยเหลืออะไรบ้างจากสหรัฐ ฯ ในด้านนี้บ้างหรือเปล่า ?
- ตอบ : เราได้รับความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยอินเดียนาแห่งสหรัฐ ฯ ที่ได้ส่งอาจารย์มาช่วยและเป็นทีปรึกษาพร้อมทั้งให้ทุนในการส่งคนของเราไปศึกษาเพื่อกลับมาเป็นอาจารย์ในคณะ ฯ ด้วย
- ถาม : คณะรัฐประศาสนศาสตร์มีสอนถึงชั้นไหนและรับนักเรียนจากไหน ?
- ตอบ : มีเฉพาะชั้นปริญญาโทเท่านั้น ส่วนนักศึกษานั้นเรารับจากผู้สำเร็จปริญญาตรีหรือเทียบเท่าทางใดก็ได้ โดยมาสมัครสอบคัดเลือกเข้า เมื่อสอบได้แล้วจึงจะมีสิทธิได้เรียน แต่ก่อนเคยใช้วิธีให้หน่วยราชการคัดเลือกส่งมาเรียนโดยตรงได้ด้วย แต่ในปัจจุบันนี้ทุกคนต้องผ่านการสอบคัดเลือกจากทางคณะ ฯ ก่อนตามระเบียบ
- ถาม : ผู้ที่มาเรียนส่วนมากจบอะไรมา ?
- ตอบ : เท่าที่สำรวจจากนักศึกษา 100 คนแรก ปรากฏว่าส่วนมากจบรัฐศาสตร์ กฎหมาย อักษรศาสตร์ พาณิชยศาสตร์และการบัญชี โรงเรียนนายทหาร เศรษฐศาสตร์ การศึกษา และทางอื่นๆ เช่น สังคมสงเคราะห์ศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และแพทยศาสตร์ก็มี (โปรดดูตารางที่ 6 ประกอบ)

ตารางที่ 6

นักศึกษา 100 คนแรก ที่เข้าศึกษา วิชา ปรศ. จำนวน
ตามพันความรู้เดิม จากจำนวนผู้เข้าศึกษาทั้งหมด

ว.บ. บ.บ. อ.บ. พณ.บ. จปร. ศ.บ. ศส.บ. น.บ. กศ.บ. ค.บ. ภ.บ. สส.บ. วท.บ.

ถาม : นับแต่ตั้งคณะมา มีนักศึกษาเข้ามาเรียนเท่าใด?

ตอบ : ทั้ง 13 รุ่น รวมกันมี 650 คน แต่ที่กำลังเรียนอยู่จริงๆ ในขณะนี้ประมาณ 80 คน นอกนั้นก็กำลังทำวิทยานิพนธ์บ้าง หายไปบ้าง

ถาม : รุ่นหนึ่งๆ รับกี่คน?

ตอบ : รับได้ไม่เกินรุ่นละ 60 คน ปีละ 2 รุ่น แต่ที่สอบเข้าได้จริงๆ มีประมาณรุ่นละ 40-50 คน บางรุ่นก็ 20-30 คน

ถาม : การเรียนกำหนดเวลาและจัดหลักสูตรอย่างไรบ้างครับ?

ตอบ : ตามหลักสูตรจะสำเร็จได้ภายใน 2 ปี แต่ส่วนมากมักจะนานกว่านั้น เพราะต้องทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งใช้เวลาค่อนข้างมาก การเรียนใช้แบ่งเป็นภาค สำหรับวิชาหลักการบริหารต่างๆ 2 ภาค เรียนเฉพาะวิชาบังคับรวม 8 วิชา และสัมมนาอีก 1 ภาค โดยเลือกเรียน 2 วิชาจาก 4 วิชา รวม 3 ภาค จะใช้เวลาหนึ่งปีครึ่ง นี้ผมหมายถึงว่าสอบไม่ตกเลย และการสอบนี้แต่ละวิชาต้องสอบได้ 80 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป ถ้าคะแนนเฉลี่ยได้ 85-90 เปอร์เซ็นต์ เรียกว่า เกียรตินิยมดี ถ้า 91 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป เรียกว่า เกียรตินิยมดีมาก คะแนนที่จะได้เกียรตินิยมนี้เป็นคะแนนรวมของสิบวิชารวมคะแนนวิทยานิพนธ์ด้วย

ถาม : เรียนจบ 3 ภาคแล้วก็ได้รับปริญญาโทเลยใช่ไหม?

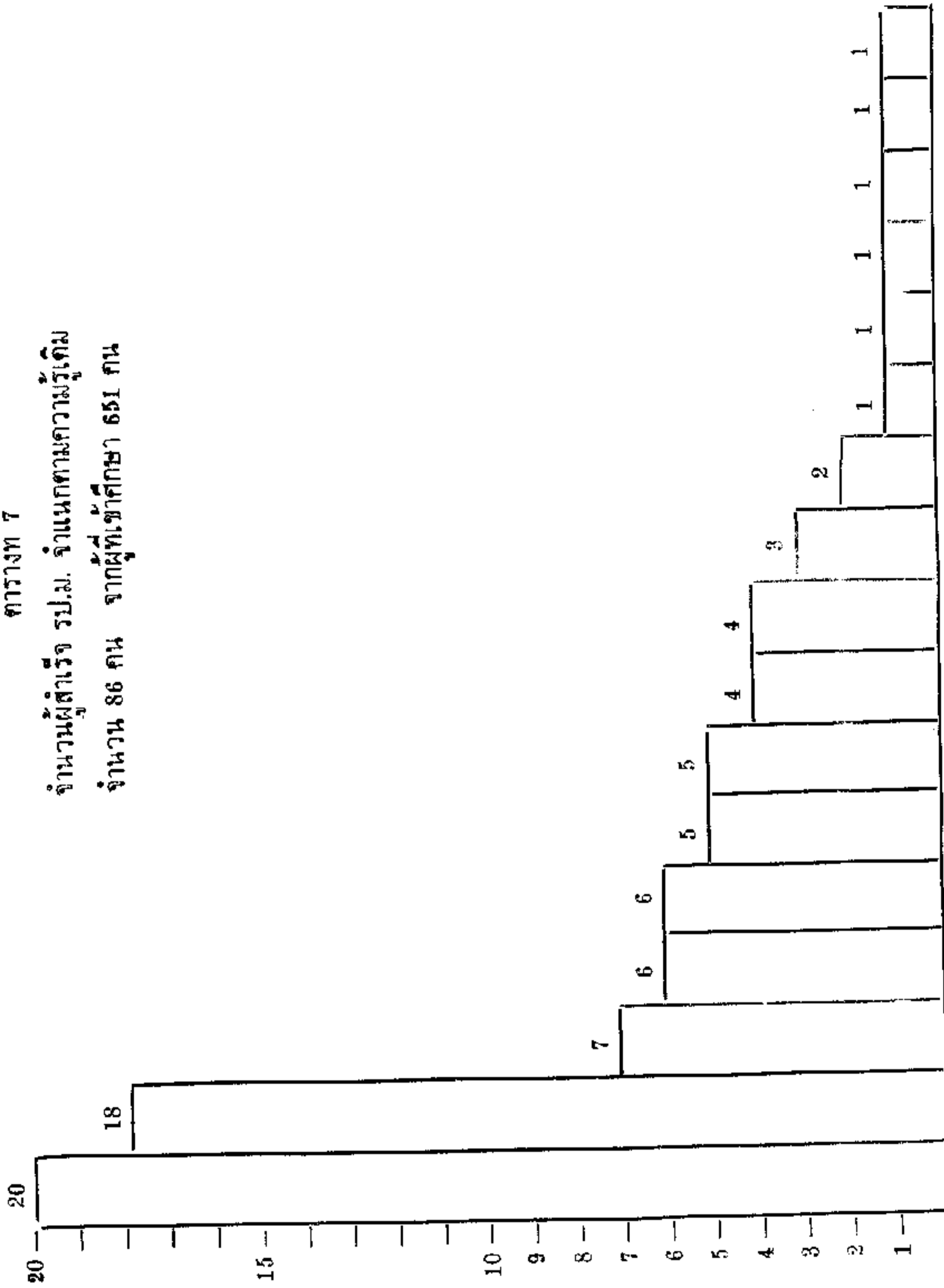
ตอบ : ยังครับ เพราะต้องสอบผ่านข้อเขียนพิศดาร และภาษาอังกฤษแล้ว ยังต้องทำวิทยานิพนธ์เสนอต่อกรรมการคณะ เพื่อตรวจสอบและอนุมัติก่อน

ถาม : คงเรียนหนักมากใช่ไหมครับ ปัจจุบันสำเร็จไปแล้วสักกี่คนครับ และจบไปแล้วทำอะไรบ้าง?

ตอบ : ก็หนัก เพราะต้องอ่านหนังสือมากหน่อย แต่ก็รู้สึกว่าได้ประโยชน์มาก ปัจจุบันนี้ มีผู้สำเร็จไป 86 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่หน่วยราชการส่งมาเรียนก็กลับไปสังกัดเดิม ที่เปลี่ยนและโอนหน่วยงานก็มีบ้าง บางคนก็ไปศึกษาต่อต่างประเทศ บางคนทางคณะฯ ก็รับไว้ทำงานในคณะฯ แม้ผู้ไม่สำเร็จก็ดำรงตำแหน่งสำคัญๆ เป็นส่วนมาก จึงไม่มีเวลาจะศึกษาและเขียนวิทยานิพนธ์ให้เสร็จ (โปรดดูตารางที่ 7 ประกอบ)

ตารางที่ 7

จำนวนผู้สำเร็จ รป.ส. จำแนกตามความรู้เดิม
จำนวน 86 คน จากผู้ที่เข้าศึกษา 651 คน

ร.บ. ๕.บ. อ.บ. พณ.บ. จปร. ศ.บ. ศ.ส.บ. น.บ. ก.ศ.บ. ภ.บ. สส.บ. วท.บ. วศ.บ. BBA. M.D. เสร. เสร.
(U.S.A.) พบ. พร.

ถาม : นอกจากสอนแล้ว ทางคณะฯ มีกิจกรรมอะไรบ้างหรือเปล่า?

ตอบ : มีครับ มีกิจกรรมทางด้านใหญ่ๆ อีกสามด้าน คือ ด้านการวิจัย ฝึกอบรม และด้านห้องสมุด

ถาม : งานฝึกอบรมเท่าที่ทำอยู่มีประเภท?

ตอบ : งานฝึกอบรมมี 2 อย่างใหญ่ๆ คือ

1. งานที่ทางคณะฯ เป็นผู้ดำเนินการฝึกอบรมเองโดยตลอด เช่น การสัมมนา พัฒนาคณะผู้บริหาร การฝึกอบรมครูผู้ฝึกอบรม เป็นต้น
2. งานที่ทางคณะฯ ช่วยอำนวยความสะดวกแก่หน่วยราชการอื่นๆ ในการจัดการฝึกอบรม โดยจัดอำนวยความสะดวกในตำแหน่งสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ และจัดให้อาจารย์ฝ่ายฝึกอบรมของคณะฯ เพื่อทำการช่วยเหลือในตำแหน่งวิชาการ เช่น ในการฝึกอบรมข้าราชการระดับต่างๆ ของกรมกองต่างๆ ผู้ว่าราชการจังหวัด และอื่นๆ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ถาม : ตั้งแต่มีฝ่ายฝึกอบรมมา ได้จัดการฝึกอบรมอะไรบ้าง?

ตอบ : คู่มือที่ 8 นะครับ

ตารางที่ 8

รายการการฝึกอบรม พ.ศ. 2500 - ปัจจุบัน

	คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ดำเนินการเอง		คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ	
	จำนวนครั้ง	จำนวนคน	ครั้ง	จำนวนคน
สัมมนาพัฒนาผู้บริหาร	11	211	-	-
การฝึกอบรมข้าราชการชั้นผู้บังคับบัญชา	12	279	72	2,949
การฝึกอบรมผู้อำนวยการฝึกอบรมและครูผู้ฝึกอบรม	8	127	12	195
การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน	7	169	6	356
การอบรมปฐมเทศก์	-	-	9	395
สัมมนาพัฒนาผู้บริหารระดับผู้ว่าราชการจังหวัด	-	-	5	129
การฝึกอบรมปลัดจังหวัดและนายอำเภอทั่วประเทศ	-	-	14	705
การฝึกอบรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน	-	-	41	4,727
สัมมนาพัฒนากรรมการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัด	-	-	8	459
การฝึกอบรมในงานที่ต้องการความชำนาญเฉพาะอย่าง	10	518	38	2,059
	48	1,304	205	11,974

รวม

ถาม : เมื่อได้ซักถามเรื่องของการฝึกอบรมแล้ว อยากทราบว่าท่านวิจัยทำอะไรบ้าง ?

ตอบ : ฝ่ายวิจัยของคณะรัฐประศาสนศาสตร์มีกิจกรรมที่ปฏิบัติอยู่หลายด้าน เช่น

1. งานวิจัยที่หน่วยราชการและองค์การภายนอกขอความร่วมมือมา

2. งานวิจัยที่ริเริ่มเอง คือ

ก. วารสารรัฐประศาสนศาสตร์ จุลสาร รปศ.

ข. งานอ้างอิง

ค. งานตำรา

ง. วิจัยมูลฐาน

จ. เผยแพร่วิทยานิพนธ์ของอาจารย์ และนักศึกษา

ถาม : คราวนี้อยากเรียนถามเรื่องเกี่ยวกับฝ่ายห้องสมุดบ้าง เพราะได้ข่าวว่ามีบริการทันสมัยหลายอย่าง

ตอบ : ใช่ครับ คือฝ่ายห้องสมุดของคณะรัฐประศาสนศาสตร์ นอกจากจะมีหน้าที่จัดรวบรวมหนังสือ ตำรา เอกสารและวารสารทางการบริหารและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีอาจารย์ช่วยแนะนำส่งเสริมในการค้นคว้าแก่นักศึกษาตามธรรมดาแล้วยังได้จัดให้มีโครงการสหบัตร โดยรวบรวมบัตรรายการหนังสือทางการบริหารของห้องสมุดสมาชิกในโครงการไว้ ณ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ เมื่อผู้ใดต้องการค้นคว้าว่า หนังสือทางการบริหารเล่มใด เรื่องใด มีอยู่ ณ ห้องสมุดใดบ้าง ก็มาเช็คได้ที่คณะฯ ทั้งนี้ บริการอีกอย่างหนึ่งซึ่งอาจเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่จะศึกษาค้นคว้าทั่วไป ได้แก่การจัดทำบรรณานุกรมวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทยสำหรับบรรณานุกรมวารสารขณะนี้จัดพิมพ์เสร็จแล้ว ซึ่งทำให้สามารถใช้ค้นคว้าได้ว่าใครเขียนบทความอะไรไว้ในวารสารเล่มใด

ถาม : ที่ห้องสมุดของคณะฯ มีหนังสืออยู่ประมาณเท่าใด ?

ตอบ : 20,531 เล่ม

ถาม : ห้องสมุดของคณะฯ มีไว้สำหรับนักศึกษาในคณะฯ เท่านั้นใช่ไหม ?

ตอบ : ไม่เฉพาะแต่นักศึกษาของคณะฯ เท่านั้น ห้องสมุดยินดีต้อนรับนักศึกษา ข้าราชการ

และผู้สนใจใช้ห้องสมุดทั่วไปเข้าศึกษาหาความรู้ได้ นอกจากนี้ยังรับพนักงานให้แก่ผู้ที่จะเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดของหน่วยราชการต่างๆ ตามแต่จะร้องขอ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแนะนำทางวิชาการในการจัดตั้งและดำเนินการห้องสมุด เมื่อต้องการ

ถาม : รู้สึกว่า เรื่องของรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ในเมืองไทยมีอะไรที่น่ารู้ น่าสนใจอยู่มากทีเดียว

ตอบ : มีเรื่องที่น่าสนใจมากมาย แต่ที่พูดกันมาในวันนี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

ถาม : ในอนาคต การศึกษาในทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ของไทย คงจะเจริญก้าวหน้าไปอีกมากใช่ไหม?

ตอบ : เราก็หวังกันไว้อย่างนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาและวิจัยชั้นสูง คือชั้นปริญญาโทและปริญญาเอก เราจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงให้ก้าวหน้าไปอีกมาก ซึ่งเราก็ได้ดำเนินการไปบ้างแล้ว เช่นที่จุฬาฯ ก็ได้มีการตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้นแล้ว และที่ธรรมศาสตร์ก็มีโครงการที่จะตั้งสถาบันการบริหารพัฒนาการ และจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยขึ้น